

TÜRKİYE ORMAN İŞÇİLERİ SENDİKASI GENEL MERKEZİ

Cihan Sokakı No: 209/10 (09430) Sincirli/ANKARA - Tel: (0312) 229 10 56 - 58 - Faks: (0312) 229 21 15 - ormansi@ormansi.org.tr

Sayı : 2014 / 100

01.12.2014

Konu : Uygulamalardaki aksaklıklar

Sayın, Veyset EROĞLU
Orman ve Su İşleri Bakanı

Türkiye Orman İşçileri Sendikası 1975 yılında kurulmuş olup, Orman ve Su İşleri Bakanlığınız ve bağlı Orman Genel Müdürlüğünüz ile toplam 14 Dönem İşletme Toplu iş sözleşmesi imzalamıştır. Yaklaşık 40 yıldan beri bu teşkilatta varız ve var olmaya devam etmekteyiz.

Orman ve Su İşleri Bakanlığınız tıyza teşkilatında; 15 Bölge Müdürlüğü, 81 ilde Şube Müdürlüğü, 10 Milli Parklar Müdürlüğü vardır.

Orman Genel Müdürlüğü tıyza teşkilatında; 27 Orman Bölge Müdürlüğü, 243 Orman İşletme Müdürlüğü, 1380 Orman İşletme Şefliği, 28 Fidanlık Müdürlüğü, 74 Fidanlık Mühendisliği, 12 Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ve Yedek Parça Depo Müdürlüğü vardır.

Bu kadar devasa bir teşkilatın sorumlusu olarak zati alinizce teşkilatınıza bağlı işyerlerinde çalışan işçilerin karıştıktıkları zorlukları sunmayı ve bu sorunları çözeceğimize inanarak arz ediyoruz;

1 - 5 ay 29 gün CALISAN İŞÇİLER

Hayatlarını tehlikeye atarak vatanımızın yeşil örtüsünü korumaya çalışan yangın işçileri, yangın sezonunda yangınla mücadelede çalışmaktadırlar.

Orman ve Su İşleri Bakanlığında yangın mevsimi dışında; fidanlık ve ağaçlandırtma, tabii ve suni tozsil, orman imar ve tılah, tohum toplama, ormancılık araştırma (sulama, dikim, yetiştirme, bakım), tali orman yolu yapımı ve onarımı, amenajman, silvikültür, orman ürünleri istisnalsı, ana depolama nakil, son depolamada istif ve tasnif, milli parkların yapımı, bakım ve geliştirilmesi işleri gibi çalışmalar içinde işgücüne ihtiyaç duyulmaktadır.

Dikimizin en önemli doğal kaynaklarından olan ormanlarımızın korunması ve geliştirilmesi amacıyla kurulmuş bulunan Orman ve Su İşleri Bakanlığının görevleri arasında, ormanların işletilmesi, korunması ve bakımı gibi hizmetler vardır. Bu hizmetlerde çalıştırılmakta olan ve 6 aydan az çalışan işçiler iş güvenliğinden yoksun kalmaları geleceğe güvenle bakamamaları gibi nedenlerle, kendilerinden beklenen iş ortamına yansıtılmamaktadırlar.

Tüm bu hususlar dikkate alınarak, yıl boyu çalışmalarına ihtiyaç duyulacak işçilerin sürekli işçi kadrolarına atanmaları gerekmektedir.

TÜRKİYE ORMAN İŞÇİLERİ SENDİKASI GENEL MERKEZİ

Dünya Sokakı No: 20910 (06430) Sincirli/ANKARA - Tel: (0312) 229 10 56 - 58 - Faks: (0312) 229 21 15 - ormanis@ormanis.org.tr

2 - SÖZLEŞMEDEN YARARLANMA

Türkiye Orman İşçileri Sendikası ile Öz Orman İş Sendikası arasında devam eden hukuk mücadelesi 03.02.2009 tarihinde yargının verdiği karar ile sonuçlanmış olup, Öz Orman İş Sendikası Sözleşme yapma yetkisini almıştır. Türkiye Orman İşçileri Sendikasına üye olan 8000 civarındaki işçi yapılacak sözleşmeden yararlanmak için 11.02.2009 tarihinde itibaren Öz Orman İş Sendikasına üye olmaya başlamışlardır. Öz Orman İş Sendikası, Orman Bakanlığı ve Orman Genel Müdürlüğü Yetkilileri ve TÜHS Yetkilileri kasıtlı olarak işçinin üye olması için gereken zammın (istifanın geçerlilik süresi bir aydır) beklemeyerek Toplu İş Sözleşmesini 02.Mart.2009 tarihinde imzalamışlardır. İşçiyi sözleşmeden yararlandırmamak için kamamı süreyi beklemeyenler, kamunları yok sayarak işçiden başış (haraç) alma yoluna girmişlerdir.

Söyle ki, mülga 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu ile yeni 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanun'da Toplu İş Sözleşmesinden yararlanmayı iki şarta bağlanmıştır. Bunlardan ilk şart yetkili sendikaya üye olmak, ikinci şart bu sendikaya dayanışma aidatı ödemektir. Bu iki şart kamu düzeni ile ilgili olup, uyulması zorunludur. Toplu İş Sözleşmelerine aksine hüküm konulması halinde bu hüküm geçersiz olacaktır. Bu konuda Yargıtay'ın yüzlerce kararı olduğu gibi Yargıtay Hukuk Genel Kurulu ve Danıştay Büyük Genel Kurulunun kararları da vardır.

Buna rağmen sözleşmenin tarafları olan ve işvereni temsil eden TÜHS ile Öz Orman İş Sendikası yasa ve yargı kararlarını yok sayarak imzaladıkları 1. Dönem İşletme Toplu İş Sözleşmesinin 5. maddesine bir fıkrı ekleyerek "Toplu İş Sözleşmesinin imzalandığı tarihte Sendika üyesi olmayan ve dayanışma aidatı ile de geriye doğru Toplu İş Sözleşmesinden yararlanma imkanı bulunmayan işçilerin Toplu İş Sözleşmesinden işverence yararlandırılmaları 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun 36. maddesine uygun olarak taraf işçi sendikasının yazılı muvafakatine bağlıdır." hükmü getirilmiştir. Atıfta bulunulan 2821 sayılı Kanunun 36. maddesi ise "Sendika ve Konfederasyonların KENDİ FAALİYETLERİ ile üyelerine sağladıkları hak ve menfaatlerin üyesi olmayanlara uygulanmasını GREV VE LOKAVT KANUNUNUN HÜKÜMLERİ SAKLI KALMAK KAYDI İLE söz konusu sendikanın yazılı muvafakatine bağlanmıştır. Bu hükmü göre Sözleşmeden yararlanma sendikaların (Eğitim vermek, Piknik yapmak, Kamplardan ve Eğitim Tesislerinden Yararlanmak gibi) kendi faaliyetleri ile ilgili olmalıdır.

6356 Sayılı yeni Kanunun 26. maddesi de bu hususa daha da açıklık getirerek kuruluşları kendi faaliyetleri ile üyelerine sağladıkları hak ve çıkarlarını üyesi olmayanlara uygulanmasını (Toplu İş Sözleşmesinin Genel Esasları, yapımını, uygulamalarının çözümünü, grev ve lokavt ve çeşitli hükümleri saklı tutarak bunlar dışında kalan faaliyetlerle sınırlamıştır.)

3 - KIDEM TERFİ

01.01.2008 yürürlük süreli 1. Dönem İşletme Toplu İş Sözleşmesi ile bir takvim yılında en az 170 gün çalışan işçilere 1,00 TL. kıdem terfi verilmiştir.

TÜRKİYE ORMAN İŞÇİLERİ SENDİKASI GENEL MERKEZİ

Cihan Sokak No: 29/10 (09430) Sıhhiye/ANKARA - Tel: (0312) 229 10 56 - 58 - Faks: (0312) 229 21 15 - ormanis@ormanis.org.tr

Kamu toplu iş sözleşmeleri çerçeve anlaşma protokollerinde; "Toplu iş sözleşmelerinde yer alan maktu ödemeler (ücrette bağlı olmayan ödemeler - sosyal yardım, doğum, evlenme yardımları, yemek yardımı, prim ve tazminat gibi) toplu iş sözleşmelerinin ücret zamları oranında ve ücretin zamlandığı tarih itibariyle artırılarak ödenecektir." hükmü yer almıştır.

2008 tarihinde 1,00 TL olan kıdem tervi, neden ücret zamları oranında artırılarak ödenmemiştir.

4- TEŞVİK PRİMİ

01.01.2005-31.12.2007 yürürlük süreli 1.Dönem İşletme Toplu İş Sözleşmesi imzalandığında yetkili Sendika olan Öz Orman İş Sendikasına üye olmayan işçilere bu dönemde alınan teşvik primi zammı yasa gereği ödenmemiştir.

01.01.2008-31.12.2010 yürürlük süreli 2.Dönem İşletme Toplu İş Sözleşmesi ve 01.01.2011-31.12.2012 yürürlük süreli 3.Dönem İşletme Toplu İş Sözleşmesinin imza tarihlerinde Yetkili Sendika olan Öz Orman İş Sendikasına üye olan işçilere 2.dönem ve 3.dönem İşletme Toplu İş Sözleşmelerinin tüm maddeleri uygulanmasına rağmen, 2000 civarında işçiye sözleşmenin 48. maddesinde yer alan teşvik primi farklı uygulama yapılarak ekik ödenmiştir.

Haksızlığın ve mağduriyetin giderilmesi için Sendikamızca Orman ve Su İşleri Bakanlığına, Orman Genel Müdürlüğüne ve TÜHHS 'e defalarca yazı yazılmış olup, 31.12.2012 tarihinden itibaren uygulanmak üzere protokol yapılmıştır.

Halen, 01.01.2008 ile 30.12.2012 tarihleri arasında Teşvik Primi ödenmemiş olup, işçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi gerekmektedir.

5- YILLIK ÜCRETLİ İZİN

21.04.2007 tarih ve 26500 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5620 sayılı Kanun (Kanunda geçici iş pozisyonlarında çalışanların sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilmeleri, geçici işçi çalıştırılması ile bazı kanunlarda değişiklik yapılması hakkında kanun) 'un "Geçici iş pozisyonlarında işçi çalıştırılması" başlıklı 3 maddesinin 2. Fıkrasında;

"Ancak mevsimlik ve kampanya işleri ile orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde bir malf yılda 6 aydan az olmak üzere vize edilecek geçici iş pozisyonlarında işçi çalıştırılabilir," hükmü yer almaktadır.

Öz Orman İş Sendikası ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Orman Genel Müdürlüğüne bağlı işyerleri adına TÜHHS arasında akdedilen 01.01.2013-31.12.2014 yürürlük süreli 4. Dönem İşletme Toplu İş Sözleşmesinin "Yıllık Ücretli İzin" başlıklı 58. Maddenin 2. fıkrasında;

TÜRKİYE ORMAN İŞÇİLERİ SENDİKASI GENEL MERKEZİ

Cihan Sokak No: 20/10 (09430) Sıhhiye/ANKARA - Tel: (0312) 229 10 56 - 58 - Faks: (0312) 229 21 15 - ormansi@ormansi.org.tr

"Bir takvim yılı içinde en az 170 gün çalışan mevsimlik işçilere 01.01.2010 tarihinde sonra 12 işgünü izin verilir. Şu kadar ki, bu toplu iş sözleşmesi kapsamına giren işyerlerinde fiilen 5 yıl veya daha fazla süreyle çalışmış olan işçilere bu izin 18 işgünü olarak verilir." denilmektedir.

4857 sayılı İş Kanununun 54. maddesine göre "yıllık izinler hizmet yılı içinde kullanılır." hükmü yer almaktadır.

Sayın Bakanım sizin adınıza, 2008 yılından itibaren sözleşmeleri imzalayan Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğü yetkililerine, TÜHİS yetkililerine ve Sendikacılara soruyoruz;

Bir takvim yılı içinde en az 170 gün çalışan mevsimlik işçiler 12 gün veya 18 gün yıllık izin hak ettiğine göre ve toplamda 5 ay 29 gün çalışması gereken işçiler;

170 gün çalışma + 12 gün yıllık izin + en az 2 gün Pazar tatili = 184 gün,

170 gün çalışma + 18 gün yıllık izin + en az 3 gün Pazar tatili = 191 gün olduğuna göre nasıl yıllık izin kullanılmıyor?

İşveren vekilleri bu uygulamayı nasıl yapıyor? Bu güne kadar bu aksaklığı dile getiren olmaması garip değil mi?

6 - KORUYUCU GİYİM ESYASI VE MALZEMESİ

01.01.2013-31.12.2014 yürürlük süreli 4. Dönem İşletme Toplu İş Sözleşmesinin "Koruyucu Giyim Esvası ve Malzemesi" başlıklı 71. Maddenin c fıkrası; " Meşin gocuk, ayakkabı, kışlık elbise, yazlık elbise, meşin ceket ile kravat-papyon malzemelerinin alımı için işverence 2013 yılında ödenen yıllık gider toplamının 2013 yılı ortalama toplam işçi sayısına bölünmesi ile ortaya çıkan tutar işçilere, 2014 yılında giyim eşyası bedeli olarak (kaldırılan Ek-5 yerine) iki eşit taksitte ödenir. Ancak süresi sona eren toplu iş sözleşmesininin 75. Maddesine göre 2014 yılında giyim yardımı verilen işyerindeki işçilere giyim yardımı yapılan dönem için ayrıca nakdi giyim yardımı yapılmaz." denilmektedir.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Orman Genel Müdürlüğü ile taraf Öz Orman İş Sendikası arasında yapılan protokol ile 2013 yılında tüm işçilere ödenen giyim yardımı miktarı yıllık ortalamasının brüt 350,00 TL olduğu tespit edilmiştir. Protokolde giyim yardımının her yıl Mayıs ve Ekim aylarında olmak üzere iki eşit taksitte ödenmesine, bundan sonra yapılacak toplu iş sözleşmelerinde ücret zammı oranında artırılmasına karar verilmiştir.

Altışar aylık dönem için belirlenen 175,00 TL 'nin %15 - %20 - %27 Gelir Vergisi dikkate alınarak hesaplamalar aşağıda gösterilmiştir.

ÖRNEK - 1 (%15 Gelir Vergisi kesintisi ile yapılan hesaplama)

175,00 TL	Brüt Koruyucu Giyim Esvası ve Malzeme Bedeli
214,38 TL	Tahakkuk Toplamı
125,11 TL	Net Ödenecek Tutar

TÜRKİYE ORMAN İŞÇİLERİ SENDİKASI GENEL MERKEZİ

Çiğdem Sokak No: 22/10 (06430) Sincirli/ANKARA • Tel: (0312) 229 10 38 - 38 • Faks: (0312) 229 21 85 • ormanku@ormanku.org.tr

ÖRNEK - 2 (%20 Gelir Vergisi kesintisi ile yapılan hesaplama)

175,00 TL	Brüt Koruyucu Giyim Eşyası ve Malzeme Bedeli
214,38 TL	Tahakkuk Toplamı
117,67 TL	Net Ödenecek Tutar

ÖRNEK - 3 (%27 Gelir Vergisi kesintisi ile yapılan hesaplama)

175,00 TL	Brüt Koruyucu Giyim Eşyası ve Malzeme Bedeli
214,38 TL	Tahakkuk Toplamı
107,26 TL	Net Ödenecek Tutar

Bu sözleşmeyi imzalayanlar (Öz Orman İş Sendikası, Orman Bakanlığı ve Orman Genel Müdürlüğü Yetkilileri ve TÜHİS Yetkilileri) toz maskesi, meşin gocuk, koruyucu gözlük, miğfer baret, eldiven, şapka başlık, lastik çizme, bot, yazlık ayakkabı, kışlık ayakkabı, yazlık elbise, kışlık elbise, iş tulumu, yağmurluk, kravat-papyon, meşin ceket, lastik eldiven, iş gömleği, önlük gibi koruyucu giyim malzemelerini işçiler bu fiyatlara nasıl alacaklar.

Ayrıca, yukarıda yazılan koruyucu giyim malzemeleri 1985 yılından itibaren aynı olarak verilmiştir.

7- YEVMIYE TESPİTLERİ

Öz Orman İş Sendikası ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Orman Genel Müdürlüğüne bağlı işyerleri adına TÜHİS arasında akdedilen; 01.01.2011-31.12.2012 yürürlük süreli 3. Dönem İşletme Toplu İş Sözleşmesinin Geçici 5. Maddesi ve 01.01.2013-31.12.2014 yürürlük süreli 4. Dönem İşletme Toplu İş Sözleşmesinin Geçici 6. Maddesine istinaden Orman Genel Müdürlüğü yevmiyelerle ilgili yaklaşık üç yıldan beri çalışma yapmış ve 15.Ekim.2014 tarihi itibarıyla işçilere tebliğ edilen yevmiye döküm tablolarında;

a) - Orman Genel Müdürlüğü'nün 26.06.1990 tarih ve 1771 sayılı yazısında; "7.Dönem İşletme Toplu İş Sözleşmesinin Ek-1/b nolu cetvelde yazılı bulunan pozisyon ve unvanlar daimi ve mevsimlik işçi ayırımı yapılmaksızın tüm işçiler için geçerli bulunmakta olup, bu ücretler mevsimlik işçilere fiilen yaptığı işe göre, daimi işçilere ise fiirinde bulunan kadro sıvayına göre belirlenecektir." denilmektedir.

Yevmiye döküm tablosunda ise mevsimlik işçilerin ücretleri fiilen yaptığı işe göre belirlenmemiş, vasıfsız işçi olarak değerlendirilerek hatalı uygulanmıştır.

b) - 7. Dönem İşletme Toplu İş Sözleşmesinin 40. Maddesi gereği 31.12.1991 tarihindeki ücretlerine endeks %45 'i aştığı takdirde aşan kısımın (%71,10 - %45 = %26,10) ücretlere uygulanacağına dair hüküm vardır. Ayrıca, %26,10 zammın uygulanacağına dair yüzlerce dava açılmış ve Yargıtay 7. Hukuk Dairesi, 9. Hukuk Dairesi ve 22. Hukuk Dairesi tarafından onanmıştır.

TÜRKİYE ORMAN İŞÇİLERİ SENDİKASI GENEL MERKEZİ

Çiğdem Sokak No: 29/10 (06430) Sıhhiye/ANKARA • Tel: (0312) 229 10 96 - 98 • Faks: (0312) 229 21 15 • ormanis@ormanis.org.tr

Kaldı ki Orman Genel Müdürlüğü'nün 01.01.1990 - 31.12.1991 yürürlük süzeli 7. Dönem İşletme Toplu İş Sözleşmesinin uygulanması ile ilgili yayınlamış bulunduğu 29.03.1990 tarih ve 851 sayılı genelgenin 40 uncu maddesinde " Madde de yer alan ve 1990 yılı için %60, 1991 yılı için ise %45 olarak belirlenen endeks sayısı ise ayrıca işyerlerimize bildirilecektir." denilmek sureti ile ortaya çıkacak 1991 yılına ait endeks sayısının %45 in üzerinde çıkması halinde bu sayının ücretlere yansıtılacağı ifade edilmiştir.

Yevmiye döküm tablosunda ise 31.12.1991 tarihinde uygulanması gereken %26,10 zamm uygulanmayarak hatalı uygulama yapılmıştır.

c) - Orman Bakanlığı ve Orman Genel Müdürlüğü'nün üyesi bulunduğu TÜHS ile Türkiye Orman İşçileri Sendikası arasında 12.11.1993 tarih ve 1 sayılı protokolde; "Bu toplu iş sözleşmesinin yürürlük tarihinden önce işe girip, taraf işçi sendikasına üye olan mevsimlik işçilerden, bu maddenin A,B,C ve D fıkralarında belirlenen 6 aylık dönemlerden birinde veya birkaçında iş veya mevsim şartları nedeniyle hizmet akdi askıda bulunan işçilere bundan sonra işe başladıkları dönemde verilecek çıplak yevmiyeler son çıplak yevmiyesi üzerine hizmet akdinin askıda bulunduğu 6 aylık dönemde veya dönemlerde uygulanan ücret zamları da dikkate alınarak belirlenir." denilmektedir.

Yevmiye döküm tablosunda ise iş akdi askıda olan işçilerin yevmiyesi askıdan sonra ilk işe girmiş gibi değerlendirilerek hatalı uygulama yapılmıştır.

d) - Dönem İşletme Toplu İş Sözleşmelerinde; "İşyerlerinde bir alt grupta çalışmakta iken, bir üst grubun herhangi bir pozisyonundan geçtiği grup ve pozisyonunun taban yevmiyelerinin arasındaki fark almakta olduğu ücretine ilave edilir. Aynı grup içinde pozisyon değiştirmesi halinde sözleşmedeki kıdem terfi zammından bir kıdem verilir." denilmektedir.

Yevmiye döküm tablosunda ise bu uygulama daimi işçiler için tam uygulanmadığı gibi özellikle mevsimlik işçilere hiç uygulanmayarak hatalı uygulama yapılmıştır.

e) - Yevmiye döküm tabloları incelendiğinde birçok işçiyi (a), (b), (c) ve (d) fıkralarda izah edildiği şekliyle hatalı uygulama yapılarak yevmiyeler düşürülmekte, bir kısım işçinin ise kasıtlı olarak (seminerlerde hatalar dile getirilmesine rağmen) yevmiyeleri yükseltilmiştir.

İzah edilen hatalı uygulamalardan dolayı işçinin ücretleri düşmektedir. İşçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi için yasal yollara başvurması halinde Orman Genel Müdürlüğü hem mahkemelerle uğraşarak durumunda kalacak ve hem de mahkeme masraflarından dolayı büyük zararı uğrayacaktır.

TÜRKİYE ORMAN İŞÇİLERİ SENDİKASI GENEL MERKEZİ

Cihan Sokak No: 29/10 (06430) Sincan/ANKARA • Tel: (0312) 229 10 98 - 99 • Faks: (0312) 229 21 15 • semmis@ormanis.org.tr

8 - PROTOKOL (İşçi Ücretleri)

03.12.2010 tarih ve 220 sayılı protokol ile işçi statüsünde çalışan üniversite ve yüksekokul mezunlarının aylık ücretleri memur statüsündeki emsallerinin aylıklarının altında kalmıştır. Bu nedenle; 15.12.2010 tarihinden geçerlik üzere ve müteşep hak sayılmamak kaydıyla Bakanlığımız işyerlerinde işçi statüsünde çalışan ve temininde güçlük çekilen 4 yıl ve daha fazla yüksek öğrenimli teknik kariyere sahip elemanlardan arazi ve laboratuvarlarda çalışanlara 75,00 TL, büroda çalışanlara 70,00 TL, diğer 4 yıl ve daha fazla süreli yüksek okul mezunlarına 60,00 TL ve 2 yıllık yüksek okul mezunlarına 50,00 TL ücret ödenmiştir.

- 2010 tarihinden sonra işe giren üniversite ve yüksekokul mezunlarına nasıl bir uygulama yapılmaktadır?

- Diğer işçilerde (Formenler, Şefler, Şoförler, Operatörler, Ustalar gibi pozisyon cetvelinde sayılan tüm işçiler) memur statüsündeki emsallerinin aylıklarının altında kalmıştır. Bu işçiler için de protokol yapmayı düşünüyor musunuz?

9 - ÖZ ORMAN İŞ SENDİKASININ AVUKATI

Kamu adına hareket etmesi gereken Türk Ağır Sanayi ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası (TÜHS) Genel Sekreteri Adnan ÇİÇEK 'in oğlu Murat Temel ÇİÇEK 'in Öz Orman İş Sendikası Avukatı olmasının, yukarıda bahsettiğimiz Toplu İş Sözleşmelerdeki eksiklik ve hatalı uygulamalarda bir payı var mıdır?

Yukarıda izah edilen konuların incelenmesi hususunu, bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Baki YÜKSEL
Genel Başkan

Enver YAVUZ
Genel Sekreter

